

Bokföring av arbetstid

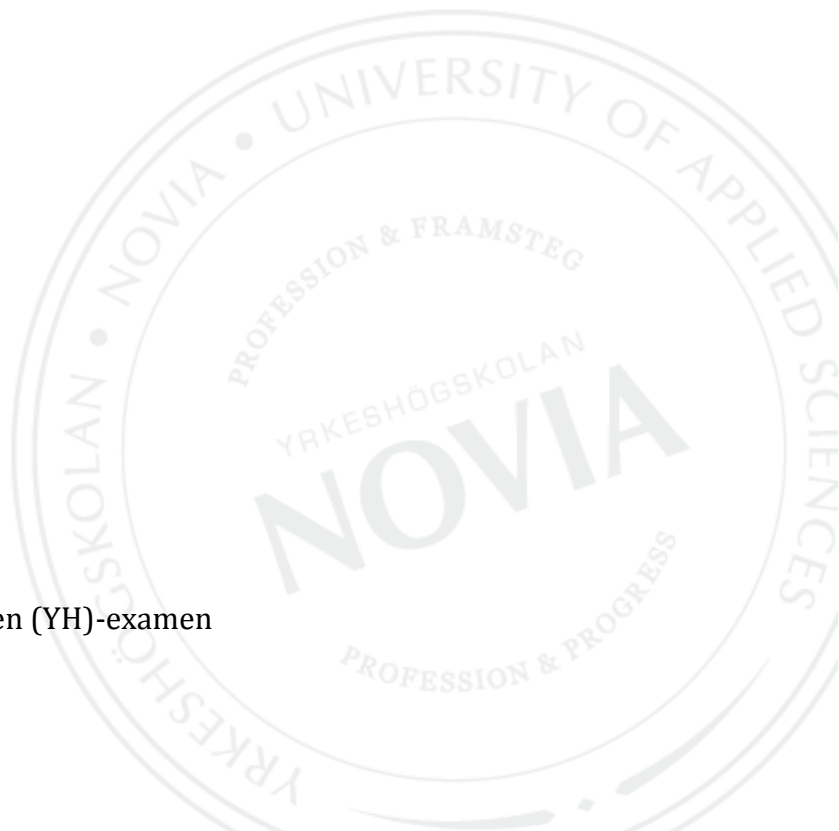
Excelbaserat program

Jan-Fredrik Hemmälén

Examensarbete för Sjökapten (YH)-examen

Utbildning i sjöfart

Åbo, 2015

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	5
1.1	Beställare.....	5
1.2	Problemformulering	5
1.3	Målsättning.....	6
1.4	Examensarbetets avgränsning.....	6
1.5	Klumpsummelönesystemet.....	6
2	Lagstiftning.....	7
2.1	Sjöarbetstidslagen.....	7
2.1.1	Arbetstidsbokföring.....	8
2.2	STCW.....	8
2.2.1	Manilaändringarna.....	8
2.3	MLC.....	9
2.4	Kollektivavtal för småtonnage i utrikesfart.....	9
2.5	Lagstiftningens konklusioner.....	9
2.6	Port state control.....	10
3	Metodval.....	10
4	Alternativa program.....	10
4.1	ISF Watchkeeper.....	10
5	Enkätundersökning.....	11
5.1	Enkätanalys.....	11
6	Praktisk del.....	17
6.1	Programmets uppbyggnad.....	17
6.1.1	Startsida.....	18
6.1.2	Manual.....	18
6.1.3	Informationsblad.....	18
6.1.4	Personaluppgifter.....	19
6.1.5	Sjömansregister.....	20
6.1.6	Arbetsperiod.....	20
6.1.7	Timjournal.....	21
6.1.8	Matdagbok.....	22
6.1.9	Lagtext.....	23
6.2	Programmet på nätverket.....	23
7	Avslutning.....	23
8	Källor.....	24
9	Bilagor.....	25

9.1	Bilaga 1. Enkätfrågor.....	25
9.2	Bilaga 2 Journalen i pappersform	29

EXAMENSARBETE

Författare: Jan-Fredrik Hemmälén

Utbildningsprogram och ort: Utbildning i sjöfart, Åbo

Inriktning/alternativ/Fördjupning: Sjökapten YH

Handledare: Jami Toivonen

Titel: Bokföring av arbetstid

Datum 26.3.2015

Sidantal 23

Bilagor 2

Sammanfattning

Syftet med mitt arbete är att skapa ett program som underlättar upprätthållandet av arbetstidsbokföringen ombord. I forskningen har jag studerat gällande lagar och kollektivavtal. För att få feedback på själva programmet gjorde jag även en undersökning ombord på beställarens två fartyg.

Jag valde att arbeta i Microsoft Excel eftersom det är ett välbekant program ombord. Excel är trots allt ett begränsat program, så det har verkligen varit en utmaning att få allt att fungera.

Språk: Svenska Nyckelord: Arbetstidsbokföring, Microsoft Excel

Examensarbetet finns tillgängligt antingen i webbiblioteket Theseus.fi eller i biblioteket

BACHELOR'S THESIS

Author: Jan-Fredrik Hemmälän

Degree Programme: Degree Programme in Maritime Studies, Turku

Specialization: Bachelor of Marine Technology

Supervisors: Jami Toivonen

Title: Registering working hours

Date 26.3.2015

Number of pages 23

Appendices 2

Summary

The purpose of my work is to create a computer based program that will ease the work concerning the registering of working and resting hours. In the research process I have studied the laws and agreements regarding the working and resting hours. To get some feedback on the program I have developed I made a survey that I sent out to the client's two ships.

I chose to work in Microsoft Excel because I know it is a well known program onboard. Even though Excel was an excellent program to work with, it has its limitations, so it was really challenging to get everything working correctly.

Language: Swedish

Key words: Working hours, resting hours, journal

The examination work is available either at the electronic library Theseus.fi or in the library

1 Inledning

Jag blev intresserad av ämnet i fråga då jag själv arbetar ombord på ett av beställarens två fartyg. Jag märkte ganska fort att det saknades intresse för att bokföra arbetstiden på ett korrekt sätt. Arbetstiden bokfördes för hand i en bok innehållande timjournaler. Efter en anmärkning från arbetskyddsförvaltningen om att journalerna var bristfälligt ifyllda beslöt jag att ta tag i saken och efter att ha diskuterat med beställaren kom vi överens om att jag skulle göra upp ett program skraddarsytt för de två fartygen.

1.1 Beställare

Som beställare för arbetet står rederiet Ab Ronja Marin ltd. Rederiet har två småtonnagefartyg i trafik på Östersjö- Nordsjöområdet. Fartygen Ramona och Riona har båda en normalbesättning bestående av fyra man.

1.2 Problemformulering

Ett av problemen är att personalen ombord på beställarens fartyg alla går på klumpsummelöner, vilket innebär att lönerna inte baseras på arbetstimmar, vilket i sin tur leder till att det inte finns något större intresse att bokföra sina arbetstimmar. Den arbetsjournal som finns är bristfälligt ifylld för hand.

Den bristfälligt ifyllda arbetsjournalen utgör sedan problem då tjänstgöringstiden månatligen skall skickas vidare. Den som ansvarar för detta hamnar ta reda på arbetsdagarna antingen via den bristfälliga timjournalen eller ur en kladd som förts angående arbetsdagarna, för att sedan baserat på dessa fylla i en blankett som skall skickas till Trafikverket och ytterligare en som skall skickas till kontoret.

Det framgår rätt så tydligt i bilaga 2 att journalen inte är korrekt ifylld. Varken arbetstimmar eller vilotiden är räknad. Därtill saknas alla tilläggsanteckningar om ankomst, avgång, hamntider etc. Det innebär alltså en hel del arbete för den som ansvarar för arbetsjournalen att komplettera alla timjournaler var för sig.

1.3 Målsättning

På beställarens båda fartyg utgörs besättningen som tidigare nämnts av endast fyra man. De små besättningarna innebär en utmaning att få arbets- och vilotiderna att gå ihop och följa kraven. Målsättningen med mitt arbete är att underlätta ett korrekt ifyllande och upprätthållande av arbetstidsbokföringen ombord, och få så mycket som möjligt gällande arbetstid i samma program och på så vis lätta på arbetsbördan för den som ansvarar för detta.

För att underlätta korrekt ifyllande av timjournalen har jag med mitt arbete valt att göra ett Excelbaserat program som räknar det mesta automatiskt. Jag valde att arbeta i Excel eftersom jag vet att det är ett välbekant program ombord på fartygen i fråga.

1.4 Examensarbetets avgränsning

Beställarens två fartyg i trafikerar i trafikområdet Östersjön – Nordsjön. Båda är General Cargo fartyg under 1600 bruttoton, vilket innebär att det gällande kollektivavtalet är utrikesfartens kollektivavtal. Således är avgränsningen helt enkelt utrikesfarten, småtonnaget och till vilket man även kan tillägga det s.k. klumpsummelönesystemet.

1.5 Klumpsummelönesystemet

Tanken med detta system är att i största möjliga mån minska på byråkratin och således minska arbetsbördan för både de ombordanställda och för kontorspersonalen. Man har räknat ut medellönerna för respektive vakanser och satt upp lönerna så att de med säkerhet ligger över den lagstadgade nivån. På så vis kommer man undan allt omräknande av övertid till vederlag och årssemestrar etc. Systemet är enkelt, rättvist och båda parter vet vad det är som gäller. Det officiella kollektivavtalet är ändå utrikesfartens kollektivavtal.

Klumpsummelönesystemet har sina skillnader från gällande kollektivavtal och hela mitt arbete baseras på det system som följs på beställarens fartyg. I kollektivavtalet (2007, Ramavtal gällande avlönings- och arbetsvillkoren för medlemmar av befälsorganisationerna som tjänstgör på fartyg i utrikesfart) står det:

”Detta kollektivavtal ändrar inte arbetsavtal, enligt vilket befälet åtnjuter bättre löne- eller andra förmåner, än de här angivna.”

Det är alltså för att det ombord på beställarens fartyg i och med klumpsummelönesystemet erbjuds bättre avtal och villkor som det skiljer sig från det aktuella kollektivavtalet.

2 Lagstiftning

Sjöarbetstiden regleras av flera olika lagar och avtal och det kan ofta kännas svårt att veta vad det egentligen är som gäller ombord. På finska fartyg är det ändå den finska sjöarbetstidslagen som är den främsta. Klumpsummelönesystemet byggdes som sagt upp för att så mycket som möjligt minska på byråkratin, vilket även märks i lagstiftningen och det som stadgas i olika lagar och avtal. I detta stycke har jag valt att nämna de lagar och avtal som följs, men avgränsat dessa till vad som är relevant ombord på beställarens fartyg.

2.1 Sjöarbetstidslagen

Sjöarbetstidslagen (296/1976, *finlex.fi*) tillämpas på personer som tjänstgör ombord på finska fartyg och reglerar allt från sjö- och hamndygn till olika former av arbetstid, övertid, vilotider och olika former av ersättningar.

Klumpsummelönesystemet har dessa ersättningar etc. inbakat i klumplönen, så att de med säkerhet ligger över den lagstadgade lönen. Det blir således irrelevant att gå närmare in på dessa.

2.1.1 Arbetstidsbokföring

Det som däremot blir relevant för beställaren och således mitt arbete är sjöarbetstidslagen 296/1976, 20§, enligt vilken arbetsgivaren är skyldig att bokföra arbetstimmarna för varje anställd. Arbetstidsbokföringen skall sedan på begäran kunna visas upp för den som förrättar arbetarskyddsinspektion. Relevant för mitt arbete är även omnämningarna av minimivilotiderna i sjöarbetstidslagen. Förutom i sjöarbetstidslagen omnämns minimivilotiderna i ett flertal övriga lagar, konventioner och avtal och därför kommer jag att fördjupa mig i dessa under en egen rubrik, 2.5 Lagstiftningens konklusioner.

2.2 STCW

STCW- konventionen, *Guidelines for the Development of Tables of Seafarers' Shipboard Working Arrangements and Formats of Records of Seafarers' Hours of Work or Hours of Rest*, trädde i kraft internationellt år 1978 och har sedan dess genomgått diverse förändringar genom tiden. Manilaändringarna är de senaste. Det som för mitt arbete blev aktuellt i största grad på grund av STCW- konventionen var kravet att arbetstidsjournalen skall finnas tillgänglig, inte bara på arbetsspråket ombord, men även på engelska.

2.2.1 Manilaändringarna

Manilaändringarna trädde i kraft den 1 januari 2012 och kommer vara fullt implementerade den 1 januari 2017. De nya ändringarna innebär nya vilotidsbestämmelser, till vilka jag återkommer lite senare i texten. Den största ändringen för beställarens del är att vilotidsbestämmelserna numera inkluderar både befälhavare och maskinchef. Tidigare har dessa vakanser räknats som i tjänstvarande 24 timmar i dygnet. Detta utgör ytterligare utmaningar för fartyg med små besättningar, vilket innebär att behovet för ett fungerande uppföljningssystem för arbets-, och vilotid blir ännu större.

2.3 MLC

Sjöarbetskonventionen (2006, Maritime Labour Convention - MLC) trädde ikraft internationellt från och med augusti 2013, och även här regleras arbets- och vilotid. MLC kraven är harmoniserade med STCW – konventionen.

2.4 Kollektivavtal för småtonnage i utrikesfart

Kollektivavtalen är sådana som fackförbunden arbetat fram. För de finländska sjömännen är det sjömansunionen och befälsförbunden som arbetat fram kollektivavtalet. Kollektivavtalen refererar till den nationella lagstiftningen gällande arbets- och vilotid.

2.5 Lagstiftningens konklusioner

Även om det kan kännas svårt att hitta bland alla avtal, lagar och paragrafer konstaterar man ändå att allt gällande arbetstiden och vilotiden är väl reglerat. Fast informationen hittas på olika ställen och uttrycks på olika sätt kan man konstatera följande:

- Ombord bör det finnas en arbetsjournal som på begäran kan uppvisas. Förutom den dagliga arbets- och vilotiden skall även timmarna summeras ihop veckovis.
- Den längsta arbetstiden får inte överskrida 14 timmar under en 24- timmars period, eller 72 timmar under en 7- dagars period

eller
- Den kortaste vilotiden får ej underskrida 10 timmar under en 24- timmars period, eller 77 timmar under en 7- dagars period. Vilotiden under ett dygn får högst delas in i 2 perioder, varav den ena måste vara minst 6 timmar lång.

2.6 Port state control

Det som ytterligare motiverat mig att få programmet bruksfärdigt, och förhoppningsvis i användning på beställarens fartyg är att ParisMou nyligen gick ut med ett pressmeddelande (29.7.2014) att det är just arbetstid och bokföringen som kommer att kontrolleras vid en PSC (Port state control). Jag hoppas att genom mitt program kunna underlätta och säkerställa en korrekt ifyllning av arbetsjournalen.

3 Metodval

För den praktiska delen av mitt arbete, d.v.s. programmet för arbetstidsbokföringen, valde jag att arbeta i Microsoft Excel eftersom det är ett välbekant program ombord och jag själv kände mig bekvämast med att arbeta i Excel, även om jag själv kände mig rätt så begränsad i början.

För den teoretiska delen har jag forskat i gällande lagar och avtal som rör just arbetstid och bokföring. Därtill har jag genom en enkätundersökning fått feedback och idéer till mitt eget program.

4 Alternativa program

Under min forskning kom jag över ett liknande program som jag byggt upp i Excel. Programmet i fråga heter ISF Watchkeeper och de marknadsför sitt program på en hemsida. Det är ett program man måste betala för, men man kunde ladda ner en 30-dagars testversion, vilket jag gjorde, för att få lite idéer till mitt eget program. Jag kunde på samma gång få fram lite för- och nackdelar med respektive program.

Övriga program för ämnet i fråga är exempelvis Finnfox och Hermoa.

4.1 ISF Watchkeeper

Det första som slog mig då jag prövade ISF Watchkeeper var att det för beställarens fartyg skulle vara ett onödigt stort program. Programmet behandlar flera olika typer av timmar och dygn, såsom sjödygn, hamndygn, vaktgående arbetstimmar, övriga

arbetstimmar etc. vilket alltså i och med klumpsummelönesystemet blir helt irrelevant och på så vis extra (onödigt) arbete. I övrigt verkade ISF Watchkeeper som ett rätt så bra och användarvänligt program. Det som i början tar tid är att mata in alla vakanser och besättningsmedlemmar. Alla vakanser måste matas in på en egen sida, sedan måste personalen matas in på egensida och placeras till rätt vakans. Men då förarbetet är gjort och informationen inmatad var programmet lätt överskådligt och man hittade lätt det man sökte. En av de största fördelarna gentemot mitt eget program var räknandet av timmarna, vilket i mitt program till en viss mån måste göras manuellt. Om det i ISF Watchkeeper bokförs ett fel alarmerar programmet och det kommer en förklaring på vad som är fel. Exempelvis om man inte har en viloperiod på minst 6 timmar på ett dygn. Det är en sak som mitt program inte automatiskt märker av. Mitt program är på den punkten begränsat till att endast märka av om man inte har en total vilotid på minst 10 timmar i dygnet.

Nackdelarna gentemot mitt program är som sagt att det vore för beställarens del ett onödigt stort program, samt att arbetspråket ombord är svenska, vilket inte fanns som alternativ i ISF Watchkeeper (testversionen). Vederlagsräkningen, matdagboken och sjömansregisteranmälningen är också saker som saknas i ISF Watchkeeper.

5 Enkätundersökning

För att få feedback och idéer till mitt program gjorde jag en enkätundersökning på nätet. Jag skickade sedan ut enkäten och en version av programmet till beställarens båda fartyg och till kontoret. Max antalet respondenter var således 18. Av dessa fick jag in 10 svar under tiden 14.10.2014 – 10.11.2014. Undersökningen bestod av 15 frågor, och alla svarade anonymt. Bilaga 1 visar de frågor jag ställde i undersökningen.

5.1 Enkätanalys

Analysen visar hur respondenterna svarat på enkätundersökningen. Frågorna 1-3 var allmänna frågor gällande Microsoft Excel och arbetsjournalen överlag. Resten av frågorna gällde mitt eget program.

De allmänna frågorna visar tydligt att erfarenheten av både Microsoft Excel och en elektronisk arbetsjournal överlag är rätt så varierande. Alla var ändå överens om att Excel är ett passande program för en arbetsjournal.

Det som klart framgår i frågorna jag ställde gällande mitt eget program är att respondenterna är mycket nöjda med programmet och att programmet verkligen underlättar arbetet kring arbetstidsbokföringen ombord. Jag blev verkligen överraskad över hur positiv responsen var.

Det några av respondenterna önskade att kunde förbättras var räknandet av vilotiden veckovis, samt vederlagsräknandet. 80% var ändå av den åsikten att inget kunde förbättras.

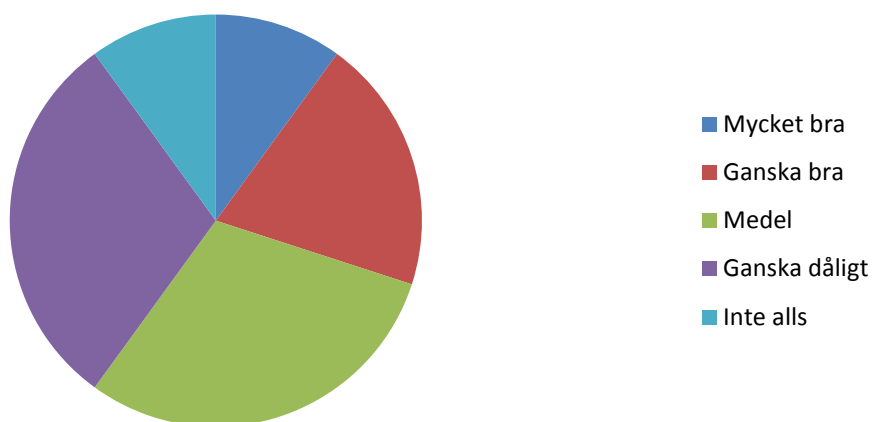
I en av frågorna gällde det att betygsätta programmet på en skala från 1 till 5 där 1 var det sämsta och 5 det bästa. Medeltalet från bedömningen blev 4,5.

Några av respondenternas egna kommentarer om programmet var:

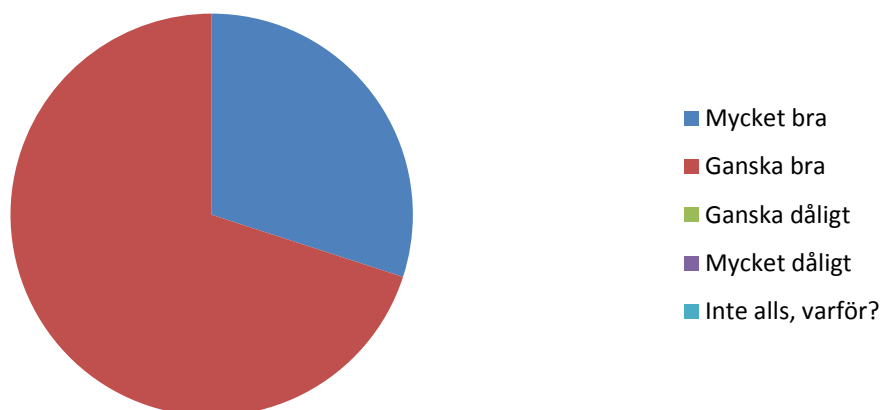
- " Programmet verkar bra och användarvänligt"
- " Programmet fungerar bra"
- "Mycket bra"

Nedan följer en cirkeldiagramillustrerad tabell över hur respondenterna svarat på de övriga frågorna.

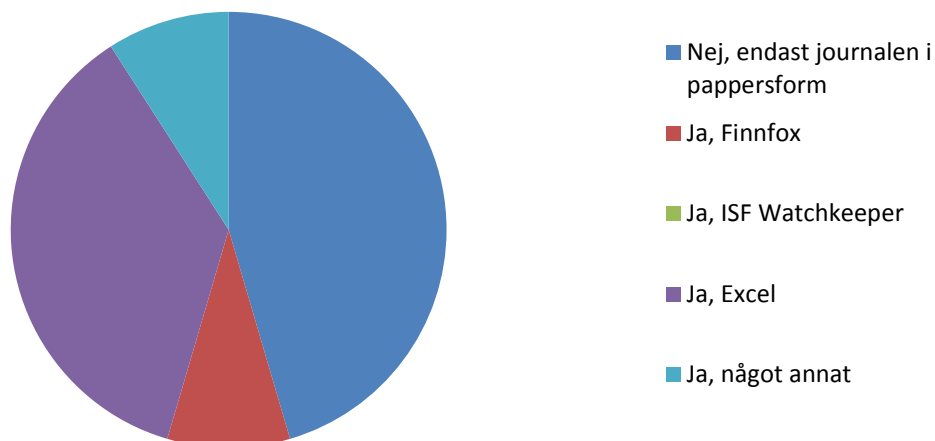
1. Hur väl känner du till Microsoft Excel och dess funktioner?

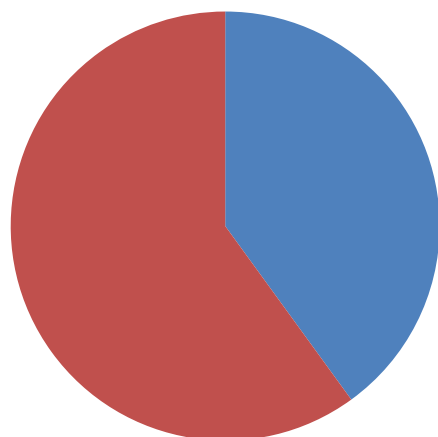
2. Hur väl tycker du att ett Excelbaserat program lämpar sig för arbetstidsbokföringen ombord

3. Har du tidigare erfarenhet av en elektronisk arbetsjournal?

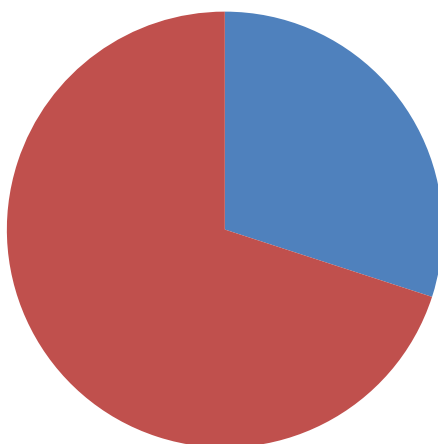

4. Manualen för det excelbaserade programmet är tillräcklig.

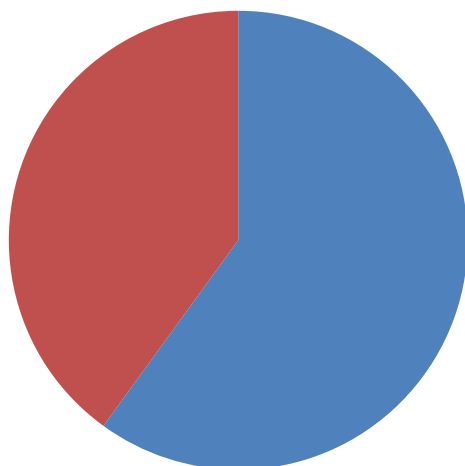
- Stämmer helt
- Stämmer bra
- Stämmer dåligt
- Stämmer inte alls

5. Man hittar lätt den informationen man behöver i programmet.

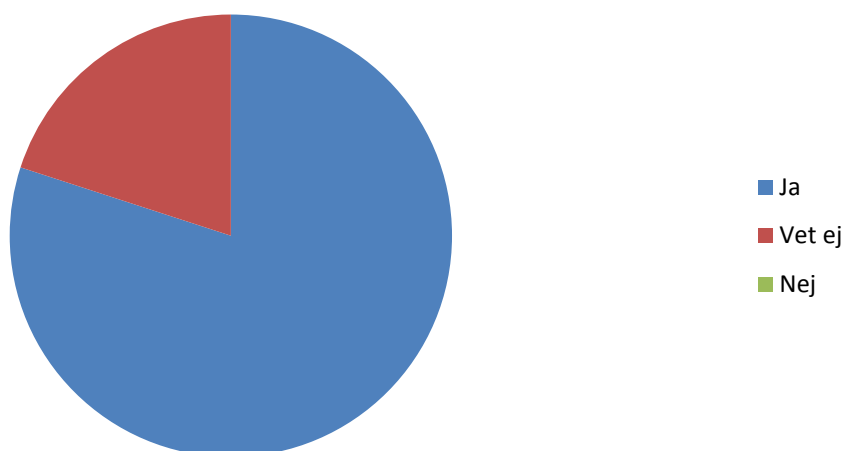
- Stämmer helt
- Stämmer bra
- Stämmer dåligt
- Stämmer inte alls

6. Programmet är redigare än journalen i pappersform.

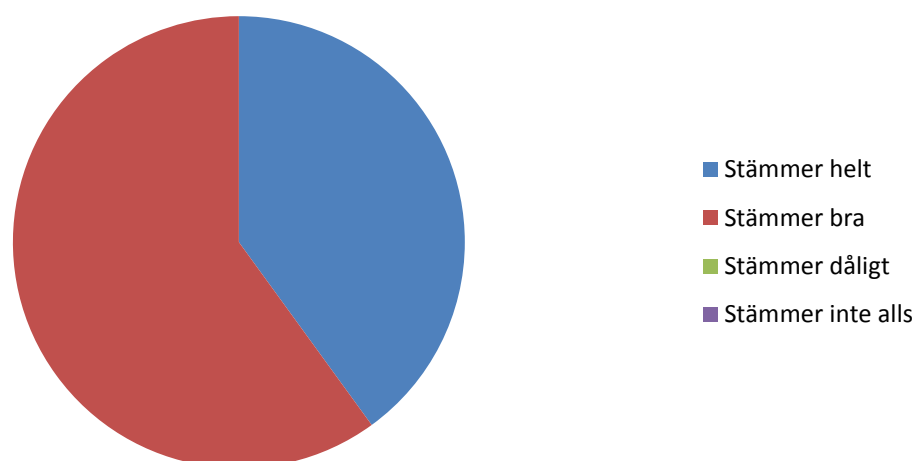

- Stämmer helt
- Stämmer bra
- Stämmer dåligt
- Stämmer inte alls

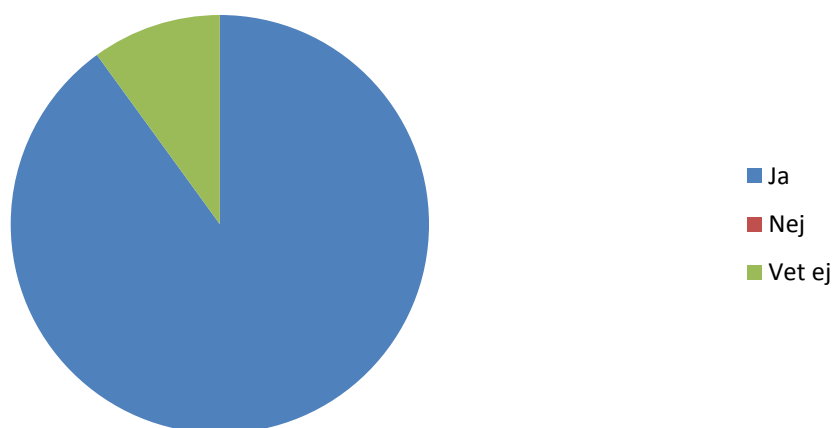
7. Jag anser att programmet uppfyller kraven som ställs på ett arbetstidsbokföringsprogram.

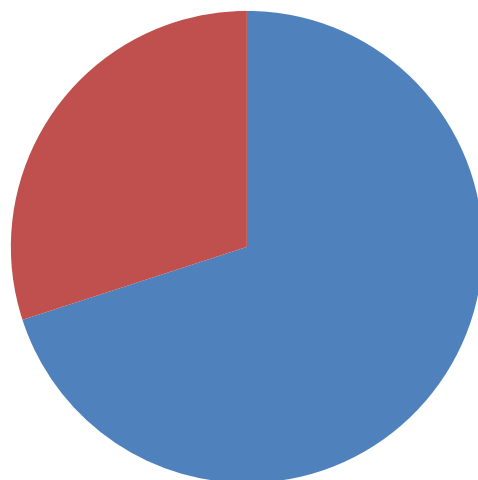

8. Programmet är visuellt snyggt uppbyggt.

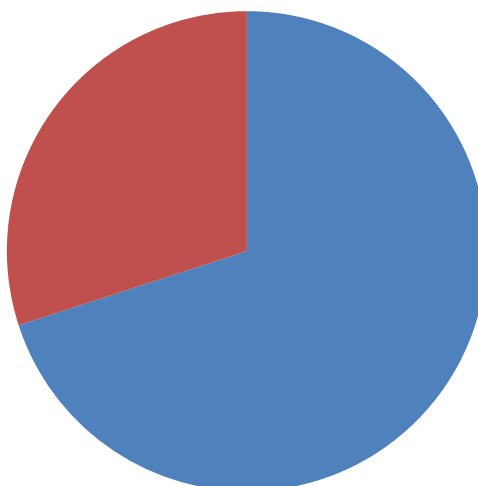

9. Det vore bekvämt att ha programmet tillgängligt via nätverket ombord.

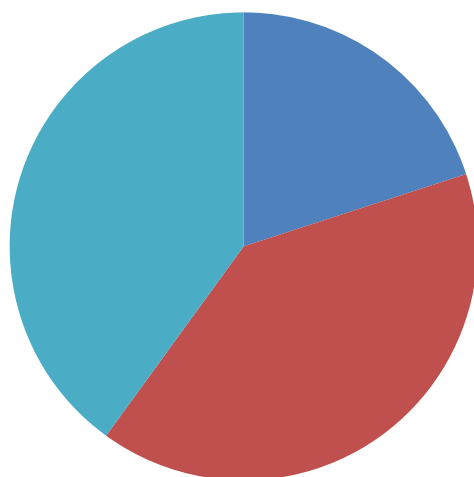

10. Programmet underlättar ifyllandet av arbetsjournalen.

- Stämmer helt
- Stämmer bra
- Stämmer dåligt
- Stämmer inte alls

11. Programmet underlättar vederlagsräknandet.

- Stämmer helt
- Stämmer bra
- Stämmer dåligt
- Stämmer inte alls

12. Programmet underlättar arbetet gällande arbetstiden

- Stämmer helt
- Stämmer bra
- Stämmer dåligt
- Stämmer inte alls
- Inget ansvar för arbetstiden

6 Praktisk del

Nedan följer en beskrivning på hur jag gått till väga då jag byggt upp programmet och en kort beskrivning av programmets olika delar.

6.1 Programmets uppbyggnad

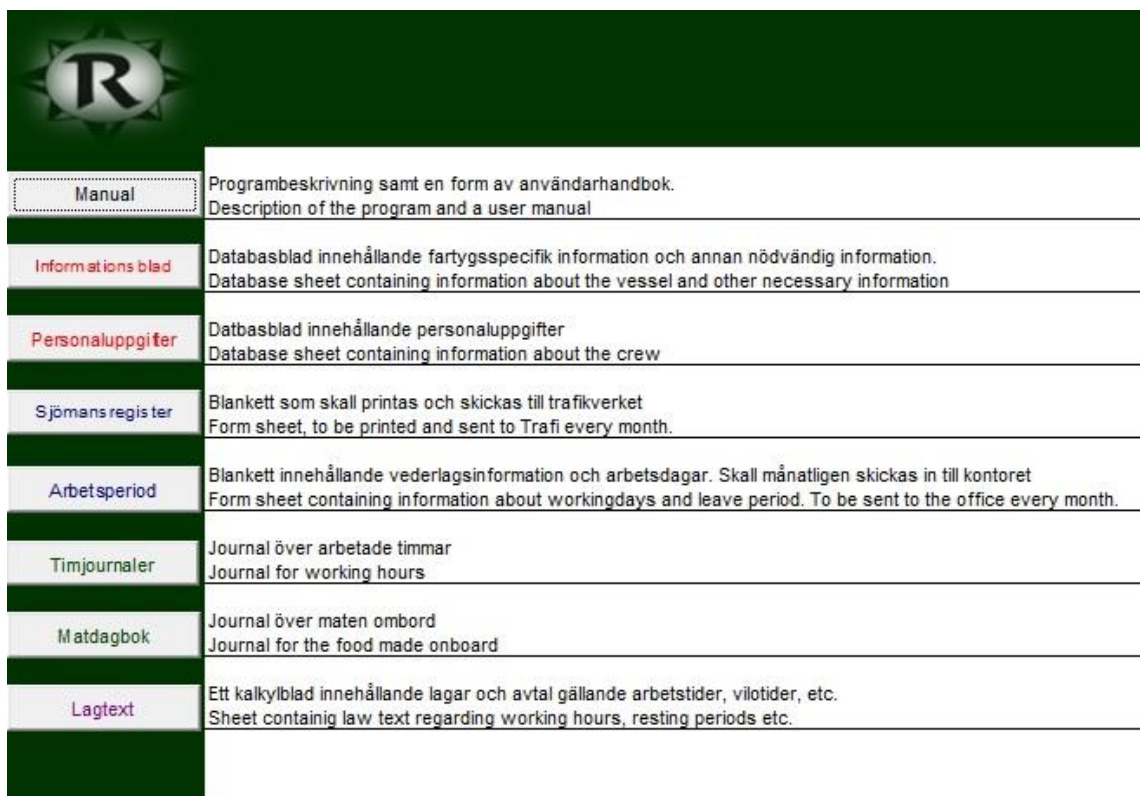
Från början var tanken bara att göra en timjournal i elektronisk form, men efter att jag väl kommit igång kom jag fram till att det går att få ut mer än bara timlapparna från ett program och efter att ha diskuterat med beställaren byggde vi upp ramarna för programmet och dess innehåll och fick i princip allt rörande arbetstid och vederlag med. Utmaningen var bara att få det uppbyggt på ett användarvänligt och korrekt sätt.

Tanken var från början att bygga upp programmet på årsbasis, d.v.s. en Excel arbetsbok per år, vilket skulle lett till att kalkylbladen blivit många och programmet svårhanterligt. Det blev slutligen betydligt enklare och användarvänligare att bygga upp programmet månadsvis d.v.s. en arbetsbok per månad. Men då arbetsböckerna byggdes upp månadsvis och varje arbetsbok arbetar var för sig stötte jag på några problem som jag går in närmare på under de följande kapitlen. Även om det är möjligt att länka ihop arbetsböcker valde jag med tanke på användarvänligheten att inte göra det, vilket ledde till att viss information dessvärre måste fyllas i för hand. Då programmet endast behandlar arbetstiden blev följande problem att få den lediga tiden räknad, d.v.s. vederlagsräkningen. Det blev slutligen enklast att mata in den lediga tiden manuellt, och sedan få programmet att skilt räkna ut vederlaget.

Då vi redan ombord på beställarens fartyg använder ett Excel baserat program för klareringspappren försökte jag bygga upp mitt program på liknande sätt. Jag valde att lägga in knappar för själva navigeringen i programmet. Nedan följer de olika momenten i programmet.

6.1.1 Startside

Då man startar programmet kommer det en sida med olika knappar och en beskrivning på vart man kommer med hjälp av knapparna. Från alla andra kalkylblad kommer man alltid tillbaka till startsidan genom att klicka på startknappen.

	
Manual	Programbeskrivning samt en form av användarhandbok. Description of the program and a user manual
Informationsblad	Databasblad innehållande fartygsspecifik information och annan nödvändig information. Database sheet containing information about the vessel and other necessary information
Personaluppgifter	Databasblad innehållande personaluppgifter Database sheet containing information about the crew
Sjömans register	Blankett som skall printas och skickas till trafikverket Form sheet, to be printed and sent to Trafi every month.
Arbetsperiod	Blankett innehållande vederlagsinformation och arbetsdagar. Skall månatligen skickas in till kontoret Form sheet containing information about workingdays and leave period. To be sent to the office every month.
Timjournaler	Journal över arbetade timmar Journal for working hours
Matdagbok	Journal över maten ombord Journal for the food made onboard
Lagtext	Ett kalkylblad innehållande lagar och avtal gällande arbetstider, vilotider, etc. Sheet containig law text regarding working hours, resting periods etc.

Figur 1 Skärmdump från programmets startside

6.1.2 Manual

Det första kalkylbladet som går att välja från startsidan är en manual om hur och var man skall fylla i cellerna. Där har jag även förklarat de olika kalkylbladens funktioner. Manualen är skriven på både svenska och engelska.

6.1.3 Informationsblad

Informationsbladet fungerar som en databas och innehåller information om fartyget. Informationen skickas sedan automatiskt vidare till de övriga kalkylbladen. Det är även på informationsbladet man måste fylla i årtal och år.

6.1.5 Sjömansregister

I Finland är det trafikverket som har hand om sjömansregistret och ombord på varje fartyg finns det en ansvarsperson som behandlar och skickar in sjömansregisteranmälningarna till trafikverket.

I sjömansregistret införs:

- Personuppgifter
- Tjänstgöringsuppgifter (fartygets namn, befattning, datum gällande arbetstiden, totala tjänstgöringstiden ombord samt fartområde)
- Sjöfartsutbildning
- Behörighetsbrev

Det finns två olika alternativ gällande sjömansregisteranmälningarna som skall skickas in till trafikverket.

- 1) Sjömansregisteranmälan baserat på arbetsperioden
- 2) Sjömansregisteranmälan baserat per månaden.

Eftersom sjömansregistret behandlar just arbetstiden ville jag få med detta i mitt program. Då programmet byggts upp månadsvis passade sjömansregisteranmälan baserat per månad utmärkt in. Blanketterna för detta fanns att hämta från TraFis sidor.

All information som behandlas under kalkylbladet sjömansregister fylls i automatiskt.

6.1.6 Arbetsperiod

Kalkylbladet arbetsperiod är bladet som månatligen skall skickas in till kontoret. Det är under detta blad som vederlaget behandlas. Klumpsummelönesystemet innebär 1:1 avlösning, d.v.s. en dag arbete innebär en ledig dag, enda undantagsfallet kan vara bytesdagen, som kan räknas som antingen en hel eller halv dag.

Man måste som sagt mata in både arbetsdagarna och de lediga dagarna manuellt. Programmet räknar sedan ut intjänat vederlag. Eftersom jag valde att inte länka ihop

månaderna, måste man även manuellt flytta över vederlagsinformationen till följande månad.

Mån. Month	Datum -> Date ->	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	Dagar	Transport.		Start	
																																	Days	VL	Tot	Skriv ut	
Befälhavare																																	Totalt		VL		
Förmann	Arbete																																	0		0	
Eftermann	Ledig																																	0		0	
Förmann	Arbete																																	0		0	
Eftermann	Ledig																																	0		0	
First name	Arbete																																	0		0	
Surname	Ledig																																	0		0	
Styrman																																	Totalt		VL		
Förmann	Arbete																																	0		0	
Eftermann	Ledig																																	0		0	
Förmann	Arbete																																	0		0	
Eftermann	Ledig																																	0		0	
First name	Arbete																																	0		0	
Surname	Ledig																																	0		0	

Figur 4 Skärmdump från programmets arbetsperiod

6.1.7 Timjournal

Från startsidan kommer man först vidare till ett timjournalkalkylbladet som visar vilken besättningsman som hör ihop med vilken timjournal. Sedan är det bara att klicka på knappen bredvid namnet för att komma till dennes timjournal. Man slipper på samma vis även via kalkylbladet sjömansregister till de personliga timjournalerna.

Då det ombord på beställarens fartyg finns en timjournal som fylls i för hand försökte jag få mina att efterlikna den så mycket som möjligt. (Se bilaga 2).

Timjournalerna är numrerade från 1-18 och har tilldelats besättningsmedlemmarna enligt de siffror man fyllde i framför personaluppgifterna i kalkylbladet personaluppgifter. Namn, fartyg, befattning, månad samt årtal är således färdigt ifyllt. Arbetstiden fylls sedan i enligt hel och halvtimme och programmet räknar sedan ut den totala arbets- och vilotiden. Det problem som uppstod här var vid månadsskiften att få programmet att räkna ut arbets- och vilotiden baserat på 7 dygn då varje månads arbetsbok arbetar var för sig. Det löstes tyvärr genom att även detta måste flyttas över manuellt. Precis som i den för hand ifyllda timjournalen lade jag till kolumner för tilläggsanteckningar och ankomst/avgång.

6.1.9 Lagtext

Precis som rubriken lyder hittar man på detta kalkylblad lagtext gällande arbetstiden.

6.2 Programmet på nätverket

Ytterligare en fördel att ha arbetstidsbokföringen i programform jämfört med bokform, är att det blir möjligt att lägga ut det på fartygens nätverk. Alla i besättningen kan då när som helst få tillträde till programmet och sina personliga timjournaler. Om man även från kontoret har möjlighet att nå fartygens nätverk kan man även därifrån komma åt programmet och hämta information från exempelvis personaldatabasen. Genom ett program säkerställer man också att fartygen har likadana blanketter, vilket borde göra bokföringen lättare från kontorets sida.

7 Avslutning

Jag anser att jag med mitt arbete uppfyller de fyra faktorer som skall ingå i ett lärdomsprov.

Det framgår tydligt i enkätundersökningen att mitt arbete underlättar arbetsbördan angående arbetstiden ombord, vilket kan anses tjäna näringslivets behov. Det är något nytt jag skapat i och med mitt program och jag är mycket nöjd med valet att arbeta i Microsoft Excel, det har varit mycket lärorikt. Personligen har jag haft mycket nytta av att förbättra mina kunskaper inom programmering. Vid sidan av examensarbete gjorde jag två andra Excel baserade program som är i användning ombord på beställarens fartyg.

8 Källor

Finlands Rederiförening r.f; Finlands Skeppsbefälsförbund r.f; Ålands Redarförening r.f; Finlands Maskinbefälsförbund r.f. (2007). *Ramavtal gällande avlönings- och arbetsvillkoren för medlemmar av befälsorganisationerna som tjänstgör på fartyg i utrikesfart*. Helsingfors: Finlands skeppsbefälsförbund.

ILO (2006). *Maritime Labour Convention*. Geneve: ILO.

IMO (1978). *Guidelines for the Development of Tables of Seafarers' Shipboard Working Arrangements and Formats of Records of Seafarers' Hours of Work or Hours of Rest*. London.

Paris MoU (2014). *Joint press release CIC STCW hours of rest*. Pressmeddelande: Paris MoU.

Elektroniska källor

ISF Watchkeeper. Tillgänglig: <http://home.isfwatchkeeper.com/>. Senast besökt 12.10.2014

Lagstiftning

Sjöarbetstidslagen 296/1976. Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1976/19760296>. Senast besökt 23.3.2015.

9 Bilagor

9.1 Bilaga 1. Enkätfrågor

Frågorna 1-3 är allmänna frågor gällande arbetsjournalen och Microsoft Excel.

1. Hur väl känner du till Microsoft Excel och dess funktioner?
 - Mycket bra
 - Ganska bra
 - Medel
 - Ganska dåligt
 - Inte alls

2. Hur väl tycker du att ett Excelbaserat program lämpar sig för arbetstidsbokföringen ombord?
 - Mycket bra
 - Ganska bra
 - Ganska dåligt
 - Mycket dåligt
 - Inte alls, varför? _____

3. Har Du tidigare erfarenhet av en elektronisk arbetsjournal?
 - Nej, endast journal i pappersform
 - Ja, Finnfox
 - Ja, ISF Watchkeeper
 - Ja, Excel
 - Ja, något annat, vilket/vilka? _____

Frågorna 4-15 är frågor gällande mitt Excelbaserade program.

4. Manualen för den Excelbaserade arbetsjournalen är tillräcklig.
 - Stämmer helt
 - Stämmer bra
 - Stämmer dåligt
 - Stämmer inte alls, varför? _____

5. Man hittar lätt den information man behöver i programmet.
 - Stämmer helt
 - Stämmer bra
 - Stämmer dåligt
 - Stämmer inte alls, varför? _____

6. Programmet är redigare än journalen i pappersform.
 - Stämmer helt
 - Stämmer bra
 - Stämmer dåligt
 - Stämmer inte alls, varför? _____

7. Jag anser att programmet uppfyller kraven som ställs på ett arbetstidsprogram.
 - Ja
 - Vet ej
 - Nej, varför? _____

8. Programmet är visuellt snyggt uppbyggt.
 - Stämmer helt
 - Stämmer bra
 - Stämmer dåligt
 - Stämmer inte alls, varför? _____

9. Det vore bekvämt att ha programmet tillgängligt över nätverket ombord.

- Ja
- Nej
- Vet ej

10. Programmet underlättar ifyllandet av arbetsjournalen.

- Stämmer helt
- Stämmer bra
- Stämmer dåligt
- Stämmer inte alls, varför? _____

11. Programmet underlättar vederlagsräknanDET.

- Stämmer helt
- Stämmer bra
- Stämmer dåligt
- Stämmer inte alls, varför? _____

12. Programmet underlättar arbetet gällande arbetstiden ombord. (Frågan riktar sig främst till de som ansvarar för arbetsjournalen).

- Stämmer helt
- Stämmer bra
- Stämmer dåligt
- Stämmer inte alls, varför? _____
- Inget ansvar gällande arbetstiden

13. Kunde något förbättras i programmet?

- Nej
- Ja, vad? _____

14. Betygsätt programmet på en skala från 1-5, där 1 är det sämsta och 5 det bästa.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Egna kommentarer om programmet.

9.2 Bilaga 2 Journalen i pappersform

Ship: _____

Try- ja lepoölka rættih(x) ta yfironansen vísan ta nuden ævillu.
 Angje arbers- och víloúder með (x) eller með en heðrugen líge eller pil.
 Mark the working hours and rest periods with (x) or with a continuous line or arrow.

Kello / Tidpunkt	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
3 Ti																								
4																								
5																								
6																								
7																								
8																								
9																								
10																								
11																								
12																								
13																								
14																								
15																								
16																								
17																								
18																								
19																								
20																								
21																								
22																								
23																								

Lepoölka eumtina 24 tunna
 Huomautuksia
 Ammattikäytön
 Try- tai lepoölka tunteina 24 tunnin jakson aikana
 Arbeits- eller vilolider i timmar under 24-timmarsperioden
 Try- ja lepoölka tunteina 7 vuorokauden jakson aikana
 Arbeits- och vilolider i timmar under sjuvägersperioden
 Vastikevapaata Vederlagsfritt
 Lähtö - L
 Tulo - T
 Kelomäärä
 Ayräntä - G
 Ankerä - K
 Klockslag
 Merkinän tekijä Antecknaren

Bye Salo